

Aan:

- Het onderzoeksteam van adviesbureau Van Montfoort
- Dhr. Martijn Wiersema, projectcoördinator Lunet voor het onderzoek
- De bij het onderzoek betrokken delegatie vanuit de CCR en CCvR

Betreft: feedback Familievereniging op onderzoek zwembaden Lunet zorg

Datum: 20 september 2022

Beste mensen,

Graag maken wij namens de leden van Familievereniging Lunetzorg gebruik van de geboden gelegenheid om feedback geven op het onderzoek naar de zwembaden bij Lunet zorg. Wij weten ons daarbij gesterkt door de ruim 500 ondertekenaars van ons Manifest "Red Lunet".

Inleidende opmerkingen

Allereerst een positieve noot: het is goed dat de Raad van Bestuur van Lunet zorg tot het inzicht lijkt te zijn gekomen dat een ingrijpend besluit als het sluiten van de zwembaden niet eenzijdig en overhaast genomen dient te worden, zoals eerder dit jaar gebeurde: nagenoeg met onmiddellijke ingang en zonder enige consultatie van de méést direct betrokkenen, de kwetsbare gebruikers van de zwembaden, hun ouders en verwanten.

Goed dus dat er nu alsnog een breed onderzoek plaats vindt, maar jammer dat dat al niet veel eerder gebeurd is, vóórdat als een donderslag bij heldere hemel de Raad van Bestuur naar buiten kwam met de voorgenomen sluiting. Niet alleen heeft dit tot veel onrust geleid die voorkomen had kunnen worden, maar het doet óók vraagtekens rijzen bij het onderzoek dat nu gaande is. Als de intentie van de Raad van Bestuur t.a.v. de zwembaden zó overduidelijk is - en zij degenen zijn die een onderzoeksbureau in de arm nemen en de opdracht formuleren – staat de eindconclusie dan al niet bij voorbaat vast? Mogelijk is deze scepsis gehéél onterecht - maar wij spreken hem wel uit, want voor u als onderzoekers is het een gegeven om rekening mee te houden bij de opzet en aanpak van het onderzoek. En voor de legitimiteit van en het draagvlak voor de uiteindelijke uitkomsten.

Wat in ieder geval niet helpt – noch u, noch ons – is dat wij als direct belanghebbenden ondanks ons verzoek van de Raad van Bestuur géén inzicht hebben gekregen in de selectie van het onderzoeksbureau, noch inzage in de *terms of reference* van het onderzoek, de wijze waarop u *gebrieft* bent en de opdracht waarmee u op pad bent gestuurd.

Feedback op het onderzoek

- **De reikwijdte:**

De reikwijdte van het onderzoek is eenzijdig. Het richt zich alléén op de zwembaden (het belang ervan voor de gebruikers afgezet tegen de financiële levensvatbaarheid en eventuele alternatieven), terwijl het zwaartepunt juist veel breder moet zijn, nl. de financiële huishouding in zijn geheel van Lunet zorg en de keuzes die daar de afgelopen jaren in gemaakt zijn en momenteel gemaakt worden. Om financiële tekorten te dekken zijn er óók andere besluiten mogelijk dan het sluiten van een voorziening die voor zóveel bewoners (550 gebruikers van de zwembaden op dit moment) zó belangrijk is. Andere belangrijke vraag: wat is het totaalbedrag dat Lunet zorg jaarlijks aan zorggelden ontvangt voor deze mensen, en waaraan wordt dat geld besteed? Ongetwijfeld gaat het om vele miljoenen, een veelvoud van de exploitatiekosten van drie zwembaden. Kort gezegd: het is onjuist om het onderzoek alléén te richten op de zwembaden.
- **De opzet:**

Het onderzoek naar de zwembaden bestaat uit twee delen, zo leert ons de nieuwsbrief van Lunet zorg van 1 september j.l.. Aan de ene kant gaat adviesbureau Van Montfoort de mogelijkheden onderzoeken om de zwembaden bij Lunet zorg open te houden. Aan de andere kant is er een onderzoek - uitgevoerd door medewerkers van Lunet zorg onder gebruikers van de zwembaden, hun ouders/verwanten en hun Lunet-begeleiders - naar alternatieve activiteiten, mocht sluiting onvermijdelijk zijn. Op dit tweede deel hebben wij enigszins zicht, via de vragenlijsten aan de gebruikers/ouders/verwanten enerzijds en Lunet-begeleiders anderzijds. Over het - cruciale - eerste deel van het onderzoek tasten wij echter geheel in het duister. HOE gaat adviesbureau Van Montfoort onderzoeken of de zwembaden open kunnen blijven, WELKE gegevens, criteria en uitgangspunten worden daarbij in beschouwing genomen en WIE wordt daarbij geraadpleegd? En worden, als het gaat om kostenplaatjes, óók de kosten van het NIET hebben van zwembaden meegerekend? Zoals: de consequenties van het niet meer kunnen zwemmen voor de fysieke en mentale gesteldheid van de gebruikers, de impact op hun welzijn, gedrag en gemoedsrust, en de kosten van de zogenoemde alternatieven.
- **De vragenlijsten:**
 - De vragenlijsten die wij hebben gezien (aan gebruikers/ouders/verwanten én die aan Lunet-begeleiders) zijn naar onze opvatting eenzijdig en sturend. In plaats van zich te concentreren op het belang van zwemmen voor bewoners (één vraag slechts, met slechts ruimte voor een kórt antwoord) richten de vragen zich op alternatieve vormen van beweging/dagbesteding, of op zwemmen elders. Daarmee wordt er al voorgesorteerd op een gewenste uitkomst.
 - De vragen in de lijst voor gebruikers/ouders/verwanten zijn erg ééndimensionaal. Er kunnen alleen *smiley's* worden omcirkeld en is er geen ruimte voor nadere

toelichting of opmerkingen, terwijl die wel degelijk gemaakt zouden kunnen worden, bijvoorbeeld:

- Bij vraag 4: *Een andere activiteit kan het zwemmen voor mij vervangen*
Opmerking → Hoe kan ik erop vertrouwen dat dit dan ook echt gebeurt, aangezien Lunet nu vaak al niet de dagbesteding kan waarmaken die het aan bewoners geacht wordt te bieden?
- Bij vraag 5: *Als er begeleiding van Lunet is en vervoer en hulpmiddelen geregeld worden kan ik overal in de buurt zwemmen.*
Opmerking → De vooronderstelling die achter deze vraag ligt is véél te optimistisch. Lunet moet daar eerlijk over zijn. Bewoners – zo is ons door deskundigen uit de zwemwereld verzekerd - kunnen écht niet zomaar van de ene dag op de andere terecht in andere, “reguliere” zwembaden, die daar bovendien extra faciliteiten voor nodig hebben zoals een verstelbare bodem, of extra warm water. Los nog van de extra fysieke belasting die het vervoer en verplaatsen met zich meebrengt. Verplaatsen betekent extra inspanningen voor de cliënt. Bovendien vindt de nodige begeleiding plaats door familie of verwanten en niet door begeleiders van Lunet zelf.
- Bij vraag 9: *Ik ben bereid toegang te betalen voor het zwemmen (binnen of buiten Lunet).*
Opmerking → Lunet moet eerst maar eens overtuigend aantonen dat zo'n eigen bijdrage écht onvermijdelijk is. Dan moet er naar méér gekeken worden dan alleen de exploitatiekosten van de zwembaden. Hoe ziet de totale financiële huishouding van Lunet eruit, en welke keuzes worden daarin gemaakt? Hoeveel zorggelden ontvangt Lunet jaarlijks voor onze zoon/dochter en waaraan worden die besteed? Bovendien behoort begeleiding en behandeling tot het integrale WLZ-zorgpakket. De vraagstelling suggereert dat zwemmen enkel een vrijetijdsbesteding betreft.

Echte dialoog in plaats van eenrichtingsverkeer

De aangekondigde sluiting dit voorjaar van de zwembaden heeft véél los gemaakt bij de getroffen gebruikers, hun ouders en verwanten en ook bij Lunet-medewerkers. Van de ondertekenaars van ons Manifest ontvingen wij bezorgde, verontwaardigde en soms ook verdrietige reacties. Geconfronteerd met een ingrijpend besluit dat zonder enige consultatie ineens uit de lucht komt vallen. Mensen voelen zich overvallen, genegeerd, opzij gezet door een instelling aan wie ze de zorg voor hun geliefde naaste hebben toevertrouwd. Er gaapt een zorgwekkende kloof tussen bestuurders en ouders/verwanten (en overigens óók tussen bestuurders en personeel, getuige de reacties die we ook uit die hoek krijgen).

Dit is des te zorgwekkender gezien de grote uitdagingen waar de zorgsector in Nederland – en óók Lunet – de komende jaren voor staat. Bestuurders, medewerkers, cliënten, ouders en

verwanten hebben elkaar hard nodig. Het is dus van groot belang om die kloof zo snel mogelijk te dichten. Dat kan alleen door échte dialoog. Helaas is dat niet wat er op dit moment plaats vindt rond de zwembaden. Er is sprake van indirect contact en éénrichtingsverkeer.

In plaats van zelf in open dialoog te gaan met de direct belanghebbenden organiseert de Raad van Bestuur via een bureau een schriftelijk onderzoek waarin die belanghebbenden antwoord mogen geven op vragen die aan hen worden gesteld. Tweerichtingsverkeer zou betekenen dat de belanghebbenden in een daadwerkelijke ontmoeting op hun beurt óók vragen kunnen stellen aan de Raad van Bestuur. Dat zouden misschien wel héél andere vragen zijn, maar daarom niet minder relevant.

In een brief aan de Raad van Bestuur hebben wij al opgeroepen tot een brede, open en transparante discussie over de zwembaden tussen instelling en alle belanghebbenden, en wij doen dat hier opnieuw. Laten we de kloof dichten die er nu is, en komen tot een gezamenlijk gedragen besluit, over de zwembaden en over andere keuzes waar we met z'n allen voor staan. Het gaat immers over ònze verwanten die wonen bij Lunet zorg en wij zijn in deze belanghebbenden van en voor hen.

Bestuur en leden van familievereniging Lunetzorg – gesterkt door de honderden ondertekenaars van het Manifest - vertrouwen erop dat u onze feedback ter harte neemt en zien met belangstelling uit naar uw reactie en de acties in het verdere vervolg.

Met dank voor uw aandacht en vriendelijke groet,

Hennie van Schooten,
voorzitter

Mathieu Hermans,
secretaris

Francien Verhoeven,
penningmeester

cc.:

- Raad van Bestuur Lunet zorg
- Medezeggenschapsraden Lunet zorg